

Az utóbbi idők legnagyobb volumenű egészségügyi fejlesztése

Cserhádi Péter

Budapest történetének legnagyobb egészségügyi fejlesztési programja indult el 2017-ben és folytatódik 2019-ben is az Egészséges Budapest Program (EBP) keretében. Az emberi erőforrások minisztere a témában tartott januári sajtótájékoztatón a Szent János Kórház bázisán létrejövő Észak-budai Centrumkórházzal együtt már négy szuperkórházról beszélt. Kásler Miklós megerősítette: 24 társ-kórház és 32 szakrendelő újul meg infrastrukturálisan, illetve eszköz- és műszerparkjában. Az EBP előrehaladásáról Cserhádi Péter adott tájékoztatást lapunknak.

Az Egészséges Budapest Program (EBP) keretében 2017 és 2026 között várhatóan hétszáz milliárd forint értékű fejlesztés valósul meg a fővárost és az agglomerációt is kiszolgáló kórházakban és szakrendelőkben, növekvő források mellett több fővárosi és pest megyei egészségügyi intézmény újul meg.

FÓKUSZBAN A CENTRUMKÓRHÁZAK

Az EBP fejlesztési folyamatának meghatározó pontja a három centrumkórház tervpályázata, amelyek sikere alapvetően befolyásolja a koncepció gyors megvalósíthatóságát. A centrumkórházakat egy egységes jövőkép szerint alakítják ki, mégis, sok szempontból eltérő kórházak jönnek majd létre – mondta Cserhádi Péter miniszteri biztos.

A Dél-budai Centrumkórház 1979 óta az első zöldmezős kórházépítés, amelynek a fejlesztését Bedros J. Róbert személyében miniszterelnöki megbízott felügyeli. Ez az új intézmény minden részletében, szakmai céljaiban és infrastruktúrájában is XXI. századi fejlesztés lesz. A centrumkórházban évszázados orvos-szakmai kultúrák, több kórház és országos intézmény kapcsolódik majd egymáshoz, és a már meglévő, konkrét és stabil szakmai alapokhoz kell minden ízében megfelelő infrastruktúrát tervezni.

Az Észak-pesti Centrumkórház egyik fele már 2006 óta sikeresen szolgálja a főváros ellátását. A fejlesztés lényege, hogy a rossz állapotú volt MÁV Kórház épületeiben működő aktív osztályok is egy új tömbben egyesülhessenek a már ott lévőkkel, így az intézmény a térségi lakosság sürgősségi ellátása mellett az országos igényjogosult és nemzeti védelem-egészségügyi feladatokat is magasabb színvonalon tudja majd ellátni.

Cserhádi Péter rámutatott: bár az EBP teljes körű megvalósításának határideje 2026, a centrumkórházi fejlesztések 2022-24 között lezárulhatnak, és az újonnan létrehozott épü-

letek legalább a következő fél évszázadra meghatározzák a fővárosi egészségügyi ellátás kereteit. A nyertes tervpályázatok nem csak logikusan szervezett, technológia-orientált és szakmai fókuszú intézmények létrehozását célozzák, hanem megfelelő választ adnak az egészségügyi technológia, diagnosztika és terápia fejlődése által támasztott kihívásokra.

A közbeszerzési eljárás kétszakaszos. – A most lezárult első ütemben a beérkezett pályázatok közül választotta ki a három, 12-12 főből álló bírálóbizottság a legjobbakat, amelyeket díjaztunk és meg is vásároltunk. A második szakaszban ezek pozitív elemeinek felhasználásával kerülhet sor a konkrét tárgyalásos közbeszerzési eljárásra a nyertesekkel. A három centrumkórházról a remények szerint már ezt követően elkészülhetnek a különböző látványtervek. A konkrét tervezési munkálatok viszont hosszabb időt vesznek majd igénybe – jelezte a miniszteri biztos.

A Dél-pesti Centrumkórházról elmondta: a Közép-magyarországi Régió megújuló egészségügyi ellátórendszerének meghatározó pillére három kórházat foglal magában. A hajdani Szent István, Szent László és Merényi Gusztáv Kórház csapata 2007-ben egyesült, a jövőben pedig „érkezik” az új centrum területére további kettő: a Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet és az Országos Traumatológiai Intézet. A centrumkórházi fejlesztés – és e tervpályázat – feladata, hogy a jelenleg már elavultnak számító pavilonos rendszerben működő intézmény teljes egészében megújuljon és a XXI. század egészségügyi színvonalát minden tekintetben elérő intézménnyé váljon: egymással egyensúlyban lévő szervezet és infrastruktúra jöjjön létre, szilárd pillérekre alapozva.

A dél-budai a három centrumkórház közül az egyetlen zöldmezős beruházás. Itt – ellentétben a más intézmények bővítésével és átalakításával –, a tervezők képzeletének nem szabtak határt a meglévő falak. Fontos elvárás volt a szakemberek felé, hogy a betegutakat a lehető legrövidebbre redukálják, ezáltal meggyorsítva a betegek ellátását. Ehhez pedig egy úgynevezett mag-kórházat terveztek, ahol az egyes részlegek egymással szorosabb fizikai kapcsolatban vannak, mint a korábban alkalmazott pavilonos elrendezésben.

A Magyar Honvédség Egészségügyi Központ bázisán létrejövő Észak-pesti Centrumkórház az utóbbi idők legnagyobb volumenű egészségügyi fejlesztéseként ismert EBP észak-pesti pillére. Az intézmény – két telephelyének integrálásával – mintegy 1500 ágyon biztosít majd olyan teljes körű szakmai portfóliót, amely alkalmas a közfeladatok és speciális esetek ellátására. A megvalósuló beruházásnak közel másfél millió közép-magyarországi lakos válik a kedvezményezett-jévé.

KIEMELT SZEREPEBEN AZ ORSZÁGOS INTÉZETEK

Cserhádi Péter arról is beszélt, hogy az országos gyógyintézetek kiemelt szereppel rendelkeznek az EBP végrehajtása során, mert fejlesztésük egyben a teljes hazai lakosság egészségi állapotának javítását megalapozó tavaly decemberi kormányhatározat szerinti Nemzeti Egészségügyi Programok (NEP) megvalósítását is segíti. Néhány közülük – a Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet (GOKI), az Országos Traumatológiai Intézet, a Dél-pesti Centrumkórház–Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet (DPC-OHII) – a régió sürgősségi ellátásában, illetve nemzeti szinten is a progresszivitás csúcsát jelentő tevékenységet végeznek a NEP szerint kiemelt területeken. Ezek kardiovaszkuláris és mozgásszervi kórképek (szívinfarktus-ellátás, gyermek szívsebészet, gutaütés-stroke ellátás, érsebészet, baleseti sebészet, csontvelő transzplantáció, fertőző betegségek ellátása), amit a jövőben az EBP keretében létrejövő DPC vezető intézményeként folytatnak majd, megújult infrastruktúrával.

Más intézmények – az Országos Onkológiai Intézet (OOI), az Országos Klinikai Idegtudományi Intézet (OKITI) és az Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet (ORFI) – a IV. progresszivitású szintű komprehenzív központ kialakításához még szükséges fejlesztései is az EBP keretében valósulhatnak meg. Itt a hangsúly ugyancsak a NEP szerint kiemelt területeken van (onkológia, mozgásszervi megbetegedések– onkodiagnosztikai központ létrehozása, navigációs és gyermek idegsebészeti valamint endovaszkuláris stroke ellátás fejlesztése).

Az országos gyógyintézetek egy harmadik csoportjában (ide tartozik a Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet (HOGYI), a Nyíró Gyula Országos Pszichiátriai és Addiktológiai Intézet (OPAI) a NEP szerint kiemelt szakmai területen (gyermekellátás, mentális megbetegedések) az EBP-fejlesztést a már előkészítés alatt álló vagy megkezdett uniós beruházásokkal (VEKOP gyermek-sürgősségi, illetve high-security pszichiátriai beteg ellátó tömb, KEHOP zéró emissziójú diagnosztikai tömb) kell összehangolni.

Végül vannak olyan országos gyógyintézetek (Országos Sportegészségügyi Intézet – OSEI, Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet – OORI), ahol a korábbi vagy jelenlegi beruházások révén valósult-valósul meg a NEP szempontjából is kiemelt mozgásszervi feladathoz szükséges infrastruktúra-fejlesztés. Kiemelendő emellett az Országos Korányi Pulmonológiai Intézet (OKPI) EBP keretében tervezett fejlesztése, amely a NEP-hez illeszkedő tüdő-légúti onkológiai, allergiás és egyéb népbetegségek ellátása területén jelent komoly előrelépést – mutatott rá Cserhádi Péter.

A miniszeri biztos összegzése szerint a kormány már a 2017-es költségvetésből is 40 milliárd forintot fordított a budapesti és Pest megyei kórházi fejlesztések megkezdésére. Ebből 21,7 milliárd forintot költöttek orvostechnológiai beszerzésekre, 18,3 milliárd forintot pedig az építészeti tervezés megkezdésére. Ezt a 2018-as költségvetésben további 30 milliárd forint támogatás követte, így az egyházi kórházakkal, valamint a járóbeteg-szakrendelőkkel, továbbá az uniós és

egyéb nemzeti forrásokkal együtt mintegy 205 milliárd forint sorsáról született már döntés a térségben. A júliusban elfogadott 2019 évi költségvetésben 41,9 milliárd forintot biztosít a kormány az EBP-hez kötődő fejlesztésekre.

SZÉLESKÖRŰ SZAKRENDELŐ-FEJLESZTÉS

A kórházi, aktív és rehabilitációs-krónikus ellátást folytató intézmények fejlesztése mellett a Közép-magyarországi Régió járóbeteg-szakellátó hálózata is megújul. Harminckét járóbeteg-intézmény számára a kormány – az érintett önkormányzati és egyéb fenntartók mintegy 10 százalékos hozzájárulásával együtt – összesen 58,6 milliárd forintot biztosított. Itt a fejlesztések döntő többsége – elsősorban informatikai és eszközfejlesztések – 2018 II. negyedévében elindult, és vagy már be is fejeződött, vagy 2019 folyamán megvalósul. A 2018. évi forrásból a szakrendelők nagy részben orvosszakmai munkát segítő orvostechnikai eszközöket (egyebek mellett röntgen- és ultrahang-berendezéseket, kardiológiai, szemészeti, nőgyógyászati és endoszkópos vizsgáló eszközöket) szereznek be várhatóan 2019. június 30-ig. Az építéssel, felújítással járó átalakítások esetében jelenleg a tervezési és kivitelezési folyamatok előkészítése, kiírása van soron.

Mindezek nyomán várható, hogy a Közép-magyarországi Régió járóbeteg-ellátása is felzárkózik a korábbi vidéki uniós fejlesztések színvonalához – hangsúlyozta a miniszeri biztos. Ennek részeként, mondta Cserhádi Péter, megtörténik a több (például a II. kerületben 6) telephelyen működő részleg-ek egyesítése a betegek kényelme érdekében, az épületek komfortosítása (lift, parkolási lehetőség) és energetikai felújítása (üzemeltetési költség csökkentése). Megvalósul az elavult műszerpark cseréje és az informatikai rendszer korszerűsítése, összekötve a szakrendelőt a háziorvossal (beutalás automatizálása) és a térségi kórházzal (sürgősségi ellátás gyorsítása, digitális képanyag gyors továbbítása, felesleges ismételt vizsgálatok elkerülése).

A fejlesztések következtében a szakrendelők alkalmassá válnak arra, hogy szoros kapcsolatot tartsanak a háziorvosi szolgálatokkal (lakosságközeli hozzáférés), illetve nagyobb arányban végezzenek definitív ellátást (például egynapos sebészet keretében). A cél – mutatott rá –, hogy mindezek révén csökkenjen a kórházi sürgősségi osztályok terhelése. Így a szakrendelők fejlesztése illeszkedik az EMMI alapellátási és sürgősségi koncepciójához is.

INFRASTRUKTURÁLIS ÉS ORVOSTECHNIKAI BERUHÁZÁSOK

Cserhádi Pétertől megtudtuk: január elején írták alá annak a műszerbeszerzési csomagnak a szerződéseit, amelynek keretében összesen 19 nagydiagnosztikai és terápiás berendezést szerez be a kormány, költségvetési forrásból, az EBP keretében. A diagnosztikai és terápiás eszközök fejlesztésére a kormány 3,845 milliárd forintot fordít.

A fejlesztés eredményeként a Közép-magyarországi Régió diagnosztikai vizsgálati kapacitása közel 10 százalékkal

nő. Összesen 4 CT, 3 MR, 4 DSA, 5 röntgenrendszer, 1 digitális mammográf, 1 PACS-rendszer (digitális képmenedzment rendszer) és 1 lineáris gyorsító kerül a következő hónapokban telepítésre.

A fővárosban és Pest megyében jelenleg 42 CT-berendezés és 27 MR-berendezés áll a betegek rendelkezésére. A közbeszerzési kiírásban szereplő gépek beüzemelését követően 44 CT-berendezés és 30 MR-berendezés végzi majd a diagnosztikai feladatokat.

Jelenleg a CT-berendezések országos átlagéletkora 5,8 év, az MR-berendezések országos átlagéletkora 5,02 év, a Közép-magyarországi Régió berendezéseinek átlagéletkora ezzel azonos. A fejlesztés eredményeként CT-berendezés kerül például a Törökbálinti Tüdőgyógyintézetbe, amely nemcsak a tüdőbetegeket, hanem a szakrendelőkhöz kapcsolódva a környék 300 ezres lakosságát is szolgálja. MR-berendezéssel gazdagodnak a budai kórházak: a Szent Imre Kórház, a Szent János Kórház és a Szent Margit Kórház. Ez nagymértékben növeli az MR-vizsgálati lehetőségeket. Az Uzsoki utcai Kórház új sugárterápiás lineáris gyorsítót kap. Összesen 13 fővárosi és pest megyei kórházban valósul meg fejlesztés. A gépek, berendezések döntő többségét 2019. április végéig telepítik és beüzemelik, bizonyos fejlesztések telepítése építkezéssel jár, itt a végleges átadás nyáron, illetve az ősz elején várható.

Emellett – tette hozzá a miniszteri biztos – számos további orvostechológiai fejlesztés kiírása jelent vagy jelenik meg az elmúlt, illetve következő időszakban: új CT-berendezés a Dél-pesti Centrumkórház részére, új MR és DSA készülék a GOKI részére. A nemrég átvett érsebészeti tevékenység fejlesztéséhez új MR készülék a Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház számára, további 1 gyorsító cseréje az Uzsoki utcai Kórházban, illetve 2 készülék az Országos Onkológiai Intézetben, mely lépések igen nagy jelentőségűek a régió onkológiai ellátásában.

Cserhádi Péter emlékeztetett: január elején jelent meg a 21 térségi kórházat érintő, összesen 9,7 milliárd Ft értékű 3 orvostechológiai fejlesztési csomag. Ennek részeként az összes kórházban cserélnek diagnosztikai és terápiás műszereket (UH készülékeket, endoszkópiás tornyokat,

műtői mikroszkópokat, szövettani készülékeket stb.) valamint ápolást szolgáló eszközöket (ágyakat, mobilákat), nagyban hozzájárulva ezzel a szakmai munka és a betegkomfort minőségének javulásához. Mindemellett a 2018. évi EBP forrásból az MH Egészségügyi Központ 3,4 milliárd forint értékben, 19 szervezeti egység számára összesen 149 eszközzel cserélte, illetve bővítette műszerparkját.

Cserhádi Péter hangsúlyozta: az EBP jelentős energiákat fektet az egészségügyi informatikai háttér fejlesztésébe. 2018 folyamán eddig nem látott hardverfejlesztések valósultak meg: 2614 PC munkaállomást, 1311 nyomtatót, 70 tabletet és notebookot, 346 multifunkciós eszközt szállítottak ki 14 kórházba. Az informatikai fejlesztés második körében, 2019-ben 6500 PC-t és 1413 nyomtatót telepítenek, emellett 21 nagy szerver és képi informatikai (PACS) rendszerek fejlesztése valósul meg az összes ÁEEK fenntartású budapesti és pest megyei kórházban. Mindezek révén gyakorlatilag a régió teljes kórházi informatikai parkját lecserélik 2019. végére. Ez nagyban megkönnyíti a kollégák munkáját, és csökkentheti a betegek várakozási és ellátási idejét, hiszen gyorsabb lesz a leletezés, az előjegyzés stb., továbbá lehetővé teszi az egységes rendszerek könnyebb és olcsóbb üzemeltetését, illetve a hálózat alkotást pl. az EESZT sikeres működése érdekében – sorolta a miniszteri biztos. Elmondta még: emellett számos, hazánkban először alkalmazott szoftver beszerzése is folyamatban van többek között az onkodiagnosztikai távkonferencia az onkoteam döntések felgyorsítása érdekében, a stroke esetében az angioCT felvételek automatizált leletezése a rögtávoltítás lehetőségének azonnali eldöntéséhez.

Az EBP miniszteri biztosa lapunknak elmondta: az EBP a fejlesztések tekintetében együttműködik a Honvédelmi Minisztériummal, továbbá közvetve részt vesz számos (KEHOP, VEKOP) európai uniós projekt egészségügyi fejlesztést érintő programjainak megvalósításában. Cserhádi Péter úgy fogalmazott: az EBP révén megteremthető annak lehetősége, hogy a betegek a Közép-magyarországi Régióban (KMR) is a lakhelyükhöz közel, folyamatosan elérhető rendben, a megfelelő időben jussanak elsősorban sürgősségi, de elektív ellátáshoz is.

Haiman Éva

IME

XVII. IME Országos Egészségügyi Infokommunikációs Konferencia

2019. május 22. (szerda)

Hotel Hungária City Center Budapest